

Forfatter: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher

Titel: BREV TIL: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin FRA: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher (1848-10-21)

Citation: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher: "BREV TIL: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin FRA: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher (1848-10-21)", i *N. F. S. Grundtvig og hans nærmeste Slægt under Treaarskrigen - En brevveksling*, G. E. C. Gads Forlag, s. 156. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991765-000-shoot-L0019917650000097.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvig og hans nærmeste Slægt under Treaarskrigen - En brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Johan Grundtvig til faderen.
Kleis 21 Oct: 1848.

Kjære Fader!

Det er nu næsten en Maaned siden du modtog noget Brev fra mig. At der er gaaet saa lang Tid kan du nok vide, er ikke fordi jo mine Tanker tit og mange Gange have været hos dig og din Virksomhed, men fordi jeg vanskelig kunde overtale mig til at gjøre dig Ulejlighed s. 157 med at læse Breve af den Art, som jeg her er istand til at frembringe, som tilvisse kun kan være lidet underholdende eller fornøjelige. At jeg nu bryder oververt og skriver dig til, er ikke fordi jeg i den Henseende er kommet under gunstigere Forhold, men fordi jeg tænkte, det maaskee dog kunde fornøje dig at see nogle Linier fra din Søn og idet jeg stoler paa din Overbærelse for det magre Indhold. At du ikke kommer paa Rigsdagen baade forbauser og ærgrer mig, det har da viist sig, at du havde Ret i den Mening, at det var et Lykketræf at blive valgt efter den nye Valglov; dens i flere Henseender taabelige Bestemmelser komme da sagtens ogsaa til at undergaae en heel Deel Forandringer. Jeg havde forresten ret glædet mig til at see dig paa Rigsdagen, da de jo der vilde blive nødte til at tage Hensyn til dine Meninger og Ideer og ikke saaledes som saa ofte ellers, kunde ignorere dem og ikke tænke det Mindste over dem. Her vare de dog nødte til at lægge Mærke til dem og prøve paa at gjendrive dem og en saadan Kamp maa enhver Mand jo ønske det kan komme til, thi uden Kamp gives ingen Sejer. Mangfoldige Vrøvlere vilde ogsaa kunne havt uendelig godt af at have dig til Censor, da jeg er overbeviist om, du ikke, som Folk i Almindelighed, vilde tage paa Saadanne med Bælgvanter, saa at de sletikke mærke det, især naar de ere lidt dumme tilmed. Imidlertid, den Fugl maae vi sagtens lade flyve for denne Gang, det skulde nu ikke saa være. At du er misfornøjet med Sagernes Gang kan jeg begribe, der er sandelig heller ikke Noget at glæde sig over, Ministeriet maa jo nu komme til at klare for sig en af Dagene, dersom det kan, hvad jeg rigtignok nærer nogen Tvivl om, men dog vil haabe, thi det vilde jo unægtelig være langt sørgeligere, dersom vi virkelig var saa bundne paa Hænder og Fødder uden Nødvendighed end om det var Noget, der ikke havde kunnet undgaaes. Vi maae jo for Fædrelandets Skyld haabe, at vor Sag har faaet den bedste Gænge, det var muligt, om den end langtfra er god. Noget, som ærgrer mig forfærdelig, er at maatte høre baade af Soldaterne, af Bønder fra Slesvig og af Bønderne her i Jylland, det er: »at vi dog ikke kunne have saa fuldkommen Retten paa vor Side, da ellers vistnok Stormagterne havde hjulpet os«. Denne skjæve, for ukyndige Folk meget naturlige, Mening er desværre altfor almindelig, og er unægtelig meget farlig, da vort Mod jo hviler paa vor Sags Retfærdighed. Hvorledes det staaer til med Vaabenstilstanden, os og Slesvigholstenerne, fatter jeg slet ikke, det er mig en reen Gaade. Hvad vore indre Forhold angaaer, saa er dog nok det communistiske Hippodrom-Parti gaaet i sin Moder igjen, som vi vel tildels kunne takke den franske Forsamling s. 158 for, hvor Communisme og Socialisme leed et fuldstændigt Nederlag, saaret til Døden af Thiers's udmærkede Tale om Ejendommene. Bondevennerne have endeel mere Magt, men jeg tænker dog, de endnu maatte kunne bringes til Fornuft ved strax at indrømme dem hvad Ret er, f. Ex. Ophævelse af Fideicommisserne og de Baand paa Ejendoms-Salg, der hænge sammen dermed, Jagtret, og mere deslige. Skeer det ikke snart, er vist det Værste at befrygte. — Din saa indlysende Udvikling af den Forurettelse mod Hæren, som der ligger i Rigsdagens Sammensætning, glædede mig meget, skjøndt jeg ikke ventede at der blev taget Hensyn til den, Justitsraad With, veed jeg, havde alt tidligere skrevet til Ministeriet derom; han har i sit Herred, hvori vi fortiden ligger, Alles Agtelse og Tillid, saavidt jeg kan mærke. — Det er dog højst mærkeligt, at Englænderne endnu spotte med de nationale Bevægelsers politiske Betydning; der stod forleden en forresten velskrevet Art. i »Berlingske« efter »Times« derom. Nu er da Wien ogsaa kommen i Belejringstilstand, hele Europa kommer nok snart i den Forfatning. Disse østerrigske Forhold ville dog sikkert give det sidste Stød til Udbruddet af en europæisk Krig; gid vi kunde benytte denne til at klare vore Sager, thi man er dog sig selv nærmest. Hvad forresten Europas Stater angaaer, saa bliver vist Enden paa det, at de for det første Allesammen faae et militært Despoti, jeg seer ingen anden Udvej af de uhyre Forviklinger, (undskyld dette afskyelige Ord) der blive værre og værre. Gid vi kun snart maatte komme ud af den utaalelige Tilstand, hvori vi nu befinde os, thi den er svækkende baade [i] udvortes og indvortes Henseende. Vil du hilse Moder og give hende indlagte Seddel fra mig, jeg kan ikke noksom paaskjønne hendes Omsorg for at forsyne os med Aviser og Læsning, den er aldeles mageløs. Lev nu vel og tænk undertiden paa

10*

din hengivne Søn
Joh. Grundtvig.

P.S. Jeg maatte sende Brevet afsted inden jeg fik Tid at skrive til Moder.